

Казка про Дівчинку, що літає, і Славного Українського Лицаря Ігоря

Микола Кульчицький

Твір написано на замовлення Насті Шайденко

Жили-були на білому світі мама з дочкою. Дівчинку звали Христиною, а її маму Любов'ю. В гонитві за втіхами Любка втратила усе, що мала, запиячила й опустилася до жебрацтва. Нещасна жінка і доцю наструнчила канючити. Зазвичай вони працювали у довгому розгалуженому підземному переході: Христя співала, а мамка збирала гроші. Мелодії, запозичені з материного смартфона, вона відтворювала на слух, без музики, і перехожі, які завжди кудись поспішають, минали старців, не зупиняючись. Але, коли дитина на високій ноті виводила "Джамайку" з репертуару Робертіно Лоретті, або щось від Ніни Матвієнко, у людському потоці знаходилося чимало любителів, які зупинялися й кидали до капелюшка якусь монету або й банкноту. Особливо Христі запам'яталась трійця юнаків – вихованців військового ліцею, що іноді гальмувала біля неї, і серед них зачарований співом красунчик, що затримувався довше і подавав найбільше. Зрештою, за світовий день у жебрачок набиралася чимала сума, на яку б можна було жити, аби не лиходії: половину усього забирали бандити "за охорону" від самих себе, а ще половину остачі приходилось віддавати черговому поліцейському за невинання і недонесення. Врешті-решт, залишку вистачало їм лише на їжу; дитині на простенькі солодоші, а мамці на горілку.

Жили біднячки на краю міста, на першому поверсі старезної "хрущівці", у занедбаній однокімнатній квартирі, відрізаної за борги від усіх комунальних послуг, окрім каналізації. Коли ж добиратися до дому мамці було не по силі, ночували поблизу у теплотрасі, де після її укладання залишилася глиняна нора, надійно перекрита залізобетонною плитою; суха і тепла. Сердобольний дядечко Антрацид Макарович, двірник який сам себе називав "головним підметайлом" двору, дбав, щоб перехожі не закидали нору сміттям, або ж її не окупували бродячі коти. За цю милість Любка щиро пригощала комунальника з пляшки, з якою насправді не розлучалася.

Одного травневого ранку Христина прокинулась від холоду, яким пахнуло від мами. Вона вискочила наверх і кинулась до Антрацида Макаровича. Той проліз у щілину і, висунувши голову, впевнено вирік: "Сконала Любка. Мабуть, інфаркт. Або інсульт... У тебе є хтось з родичів? Шукай. Інакше прийдеться здати тебе у дитбудинок. Мерщій зателефоную в поліцію".

Небіжчиця щоразу лякала доньку інтернатом, і вона його боялася. Тож, поки двірник ходив, Христя злазила в нору, зняла з небіжчиці фамільний медальйон і чкурнула, куди очі бачили. Ноги самі привели її до "рідного" тунелю, і вона спробувала самостійно заробити собі на перший випадок. Попервах усе відбувалося як завжди, але

невдовзі до самотньої обідранки підвалили погані хлопці й витрусили з капелюшка усе, що там назбиралося. "Не люблю старців. Дякуй Богові, що народилася такою потворною, яка ти є, а то розважились би ми з тобою усім хором", – самовдоволено осміхнувся ватажок, ретельно збираючи монетки. Він вже, було, зготувався йти, як тут старенька жіночка, що стояла в кутку навпроти й усе бачила, мовчечки підкралася до нього ззаду і з усього маху уперішила у потилицю дамською шкіряною сумочкою. "А ну, геть звідси, мерзотники, поки я не викликала поліцію!" – зично вигукнула вона, і нападники неохоче пішли собі геть. Жіночка, чимось схожа на відьму, спокійно витрусила із сумки четвертину червоної цеглини й звернулася до Христі: "Йди до мене, дитинко. Я – бабуса Васирина. Третій день шукаю тебе підземеллями. Що: Любка померла? Ти забрала медальйон? Добре. Ми одного роду, щоб ти знала. Ходімо зі мною, я навчу тебе літати". "Звідки ця "бабайошка" про мене дізналася? Проте, її пропозиція виглядає досить таки звабливою..." – подумала Христинка. Насправді літати в небі було її дитячою мрією. Отож, вона не роздумуючи довірилась незнайомці та рушила за нею до залізничного вокзалу.

Увечері біженки прибули на станцію Конотоп; дісталися автобусом села Раки та вже потемному пішки зайшли у темний Драгомирівський ліс. Бабуса впевнено знайшла свою оселю. То була невеличка хатинка, складена з вікового дуба, з чотирма віконцями на усі боки світу і підведеною електрикою. Так смачно Христя ще ніколи не їла. За вечерею Васирина повідала, що веде свою родословну від знаної у цих краях Конотопської відьми й насправді є чаклункою. "Цей дар проявився в мені після виходу на пенсію. А до того я жила у місті й працювала вчителькою молодших класів. Зараз я заробляю на приворотах молодіцям їхніх чоловіків. Своїх дітей, онуків я не маю, а на тебе мене навів внутрішній голос. Я дуже рада, що ти погодилась. Я навчу тебе усім відьмацьким штучкам, але спершу подолаємо шкільну програму.

— Ви ж обіцяли навчити мене літати? – схвильовано запитала Христя.

— Само собою. Відкрию таємницю і проведу тренування, – заспокоїла бабайошка.

За кілька тижнів, трішечки відгодувавши малявку, Васирина вивела її на ясну галявину біля хати й сказала: щоб літати в небі, перш за усе, мусиш гарно вчитись. А тепер слухай уважно! Стань на ліву ногу і назви пароль: "Слава Україні!" Підтвердь код пароля: скрути дулю з п'яти пальців і тричі тикни нею на північ. Тут тебе добра сила і підніме: рулюй руками, лети, куди хочеш. Для старанних учениць доступна опція: на час польоту ставати невидимкою. Нумо, спробуймо!

Христя слухняно підігнула праву ногу, вигукнула пароль і скрутила з пальців код. Відчула незвідану легкість в тілі, наче у неї за спиною вирости крила, і... майнула в простір. Довго Васирина чекала на неї того разу, переживала, вже й пожалкувала, що навчила малу тієї радості, але на третій ранок Христинка повернулася живою-здоровою і, не поснідавши, кинулась ділитися новинами. Що вона тільки не побачила!

"Уночі на небі збирається нечиста сила. Чорти й чортиці розсідаються на хмарах і зверху паскудять на людство. А верховний чорт їх не сварить: це його догідлива челядь! Бачила, як на найчорнішій хмарі три волохаті чорти карбували із людських сліз золоті

монети та приговорювали: "а нам все одно, а нам все одно, не боїмося ми ні САП-у, ні НАБУ!" А їхні чортиці – геть голі, гладенькі, з тугими косами кренделем навкруг потилиці, з діамантовими китицями на хвостах – тим часом відмивали у дощовій хмарі брудні гроші. Ото полощуть зелені банкноти, а поміж собою мудрують, як би ще когось обшахрувати", – розбалакалась летюха. "Ну, це для нас не нове: так було і так завжди буде", – сумно заспокоїла бабуся. Але, дитинко, намотай собі на вус: сила літати буде при тобі лише допоки залишатимешся дівкою". Попередила і подарувала льотчиці смартфон: наступного разу, якщо будеш затримуватися, – телефонуй!

В лісі Христинка почувалася щасливою. Вона перезнайомилася з усіма його житцями та навчилася їхньої мови; перейняла співи птахів і вітру, що грав у деревах. Підгодовувала, чим могла; чесала й гладила. І звірі дякували їй щирою прихильністю. Навіть зла вовчиця Мавка, що після відстрілу усієї зграї залишилась сама-одна, лизала їй руки. Одне-єдине, що засмучувало дівчинку, так то було дзеркальце, в якому вона бачила себе не такою, якою хотілося.

Приходилось Христі стикатися і з брудом та несправедливістю, що здебільше походили від людей. Одного дня летюха допомогла лісничому, затримати браконьєрів, що підстрілили двох порядних і добре знайомих їй зубрів. За ту підтримку лісничий – кремезний дядько з патлатою бородою, пофарбованою під колір травневого лісу, – допоміг їй легалізуватись, бо не мала Христинка на той час жодного з документів, навіть метрики, а бородач тримав у жмені усе районне начальство. Будь-хто, діставшись районної влади, поспіхом записувався у мисливці, тоді як уся дичина підпорядковувалася лісничому. Ще за давніх його попередників у затишній діброві було збудовано "Будиночок мисливця" з готелем, рестораном, лазнею та надійно огороженим вольєром десять на десять метрів. У той вольєр заманювали безневинних кізочок, або гонористих кабанчиків, та вбивали їх з вежі у шість метрів заввишки: будь-який мисливець, навіть п'яний як чіп, не промазував.

Підрісши, побувала Христинка у самого синього моря і в шахтарському краї; побачила, як наші воїни, майже беззбройні, хоробро б'ються з виплодками пекла, що навалювалися з півночі. Дитина навіть допомагала їм: непомітно кружляла над ворожими порядками й смартфоном передавала координати їхніх гармат і танків. Василина хоч і хвалила її за подвиги, але молила зайве не ризикувати. "Не встигнеш і шкільної програми засвоїти", – переконувала старенька, – краще літай своїм лісом і вчасно приземляйся на обід".

Невдовзі молодий офіцер, який командував на тому плацдармі, категорично заборонив їй з'являтися у небезпечному небі. "Не хвилюйся: ми впораємось, – завірив він. Христя ж відразу пізнала в ньому вихованця військового ліцею, який у підземці найдовше слухав її співи й подавав більше за інших. Тепер дізналася, що його звать Ігор, і безвідмовно послухалась. "Ти така добра, самовіддана... Шкода, що малá, а то б ми одружилися", – пожартував він, прощаючись.

Від тої розмови на бойовій позиції минуло три роки. З незугарного дівчиська Христина виросла у незбагненну лісову красуню. Вона вивчила усі шкільні предмети,

прочитала усі книжки з багатой бібліотеки лісничого, проспівала безліч пісень, що знайшла в смартфоні. Одного дня їй раптом задзвонив телефон, і чоловічий голос запитав: "Я шукаю дівчину Христину, що вміє літати. Я - Ігор". Христя радісно вигукнула: - так, це я! "Дуже радий тебе чути. Телефоную з Києва. Я демобілізувався і хотів би побачитись: ти мені потрібна".

На ніч Христя вилетіла до столиці. Понад неї гуркотіли ракети, навкруг свистіли кулі, тож вона трималась низенько, понад самими дахами. Трішечки причепурившись і почастувавшись кавою при вокзалі, вона автобусом дісталася шпиталю.

Того дня Ігор прокинувся рано, отримав знеболювальне і полегшено присів на краю ліжка. Ніччю його лихоманило. Після ампутації обох ніг він дещо втратив колишню міць, але бажання жити загострилося. Згадав учорашню розмову й замислився. "Якби ж Христинка приїхала... Вона хоч і некрасива, зате неймовірно добра". І тут у дверях палати постала казкова принцеса! Вона підійшла до нього, схилилася і соромливо поцілувала в лоба. Десь з місяць - вдень і вночі - вона сиділа біля пораненого. Годи́ла усім його потребам. Співала колискову Клари з опери Джорджа Гершвіна "Поргі та Бесс", розповідала про ліс і його казкових житців...

— Маю запрошення до Америки на реабілітацію та протезування. Щойно встану на ноги, влаштую твою виставу у "Медісон-сквер-гарден", - пообіцяв Ігор.

Опісля виписки два тижні вони жили в готелі, очікуючи на документи, та зрештою, одним чудовим ранком, "Боїнгом", вилетіли до Нью-Йорка. Христя умости́лася біля віконця і захоплено милувалася небесами: так високо вона сама не підіймалася. Насправді за день до цього вона, про всяк випадок, перевірила свою силу здійматися у височінь і літати там досхочу, але у неї вже нічого не вийшло: попередження старої чаклунки справдилось. "Ну, і хай! Буду як усі", - заспокоїла себе Христя й довірливо приголубилася голівкою до мужнього плеча.